

ՄԱՅԻՆ

Տարեկան գինը 10 ռուբլ, կէս տարեկանը 6 ռուբլ:
Առանձին համարները 5 կոպէկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ:

Օտարաբաղադրացիք դիմում են ուղղակի
Խաբաթ. Редакция «Маяк».

Խմբագրատունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Բացի կիրակի և տօն օրերէն):

Ցայտարարութիւնը ընդունվում է ամեն լեզուով:

Ցայտարարութիւնները համար վճարում են
խաբաթանշար բառին 2 կոպէկ:

ԲՈՎԱՆՎԱԿՈՒԹԻՒՆ

Երկու խօսք:—Ներքին ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: «Նոր-
Պարի» առթիւ: Նամակ երեւոյց: Նամակ Ախալ-
ցխայից: Նամակ Քուրդիստանից: Նամակ Գուգէթից:
Ներքին լուրեր:—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ: Արտա-
քին լուրեր:—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ:—ԲԱՆԱ-
ՍԻՐԱԿԱՆ: Հրէայ:

ԵՐԿՈՒ ԽՈՍՔ

«Новое Обозрение» լրագիրը անվայել
կերպով ծագում է «Մշակի» խմբագրին,
որ այժմ «Մշակը» ստիպված ենք շարունակել
երկու անգամ հրատարակել: Լրագիրը հա-
ցունւմ է թէ ստացված փողը ինչ արեցինք,
և պատասխանում է թէ մեզ մօտ պահե-
ցինք: Մեզ զարմացում է պ. Ստե-
փանովի այդ քննարկը հոգեպաշտօնի
«Մշակի» ընթերցողների գրականների մա-
սին: Մենք պ. Ստեփանովին այս քան
միայն կը պատասխանենք, որ մեր գրա-
կան զործունէութեան տօնն և երկու տարվայ
ընթացքում, ընթերցողների ոչ մի կօպէկ
չէ մանկ մեր գրականը, քանի որ մեր ան-
նական աշխատանքը այդ բոլոր տարիների
ընթացքում անխափ էր և բացի սրանից
մենք մեր գրականից էլ ծածկել ենք ամեն
տարի բաժանորդագրութեան պակասորդը:
Մենք յոյս ունենք, որ մեր ընթերցող-
ները հասկանալով թէ մենք ինչ արեցինք
տօնն և երկու տարվայ ընթացքում, «Ho-
вое Обозрение» լրագիր խմբագրի տեսակէ-
տից չեն նայի մեր արածի վրա: Այդպէս
անխնայ վերաբերվել դէպի տօնն և երկու
տարվայ անցած, տանջանքներով, զրկանքնե-
րով լի մի զործունէութիւն կարող էր միայն
մի մարդ, որին խորթ է տեղական հանգա-
մանքների հասկանալը:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

«ՆՈՐ-ՊԱՐԻ» ԱՌԹԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԷՍ

Ընթերցողները զուգէ յիշում են, որ «Նոր-Պարի»
պ. խմբագիրը յայտնեց թէ ստացել է Ներքին
պատրիարքի վերաբերմամբ մի կենսագրական
յօդուած, բայց բարձր չէ համարում տպել,
թէ և միանգամայն հաւատացած է իր թղթա-
կցի անաչառութեան և այլն:
Այդ առաջնորդի վրա ընթերցող ամեն մարդ
այն զաղափարը կազմեց, թէ դարձուցելու բաներ
պիտի լինէին այն կենսագրութեան մէջ, որ չը
նայելով խմբագրի կողմից արած անապատ և
վնասեցողիչ ակնարկութիւններին ևս, այնուա-
մանայնիս խոհմութիւն չը համարվեց տպելը:
Բայց երբ «Մշակը» կասկած յայտնեց մի այդպի-
սի կենսագրութեան լինելու մասին և ասաց, որ
եթէ մի այդպիսի բան կար, աւելի լաւ էր տպել
նոյնը, քան թէ կասկածելու ակնարկներ անելը,
այժմ պ. Ստեփանովին տպիւս է այդ պատաս-
խարի նկատմամբ մի բացատրութիւն, որ հաղի-
մէ ներքին համարվի իրան: Հինգ արեցինք (այդ
բանը), հարկաւոր է բացատրել...
Ինչպէս կարող էինք—ասում է պ. Ս. Ս.—
տպել կենսագրութիւններ, եթէ մեր ձեռքում
չը կան այդ մասին (?) վաւերացրած վկայութիւն-
ներ, եթէ բոլոր յայտնի կաթողիկոսացուների կեն-
սագրութիւնները լրիւ մեր ձեռքում չեն:
Սա արեցին ցոյց է տալիս որ նա, պ. Ստե-
փանովին, իր ձեռքում չէ ունեցել ոչ Ներքին և
ոչ մի ուրիշ կաթողիկոսացուի կենսագրութիւնը,
բայց եթէ ունենար, անշուշտ կը տպագրէր, ու-
րեմէ ինչու էր ասում թէ ունի, բայց չէ տպում:
Իսկից դուրս է դալիս, որ նա երբ սկզբունքով
(անվերջ սկզբունքներ) կենսագրութիւնների «դէմ է
որդել» և այդ մասին ուղեցել է գրել, ստացել է
հէց այդ միջոցին զանազան գրութիւններ «որոց
մէջ բարեկամաբար—մտերմաբար և այլն, խոր-
հուրդ են տեսած լինում նրան մի «ցածութիւն»
անելու: Ինչպէս: Ասած են լինում թէ՛ Ներքինի
մասին աննպատակ կենսագրութիւն ստացած կը
լինէր, բայց չը տպէր, որովհետև ժողովուրդը նը-

րան սիրում է և դուր գրանով «Նոր-Պարին» մեծ
հարուած կը լինէր տեսած և այլն... և ասն, այդ-
պիսի խորհուրդները բարկացած գրում է այն ան-
նպատակ ակնարկները: «Մենք,—ասում է պ.
Ստեփանովին—վերջում գրեցինք այն մի քանի
նկատողութիւններ, որպէս զի վերջ յիշած գրու-
թիւնների հեղինակները և նրանց համակողմները
իմանան (լսեցէք, լսեցէք) թէ մենք ինչու չենք
տպում Ներքինի կենսագրութիւնը և չը կարծեն
թէ մենք իրանց խորհուրդներին ենք հետեւել,
որով մեզ անպիտէ պէտք է ստորագրէինք» («Նոր-
Պար» № 28): Արդեօք հասկանալի է այդ: Աւելի
հասկանալի չէր լինի ասել.—«մեզ տեսած խոր-
հուրդներին լսելու, չը տպեցինք «ինչ որ չու-
նէինք», որպէս զի գրանով չը վնասենք «Նոր-
Պարին»: Թէ չէ, Ներքինի ինչ մեղաւոր է որ
դուր, պ. Ստեփանովին, վրդովվում էր ձեզ ասած
այլոց խորհուրդները և նրա վրա կասկածանք-
ներ յարուցանում. եթէ բարկացաք, ինչու ձեզ
խորհուրդ տուողներին չուղեցիք ձեռք անխոր-
հուրդներին լսելու, չէր գրում: Ձեր ասածները
հետեւելու հարկը չէր գրում: Ձեր ասածները
տեսած է, որ եթէ ձեզ խորհուրդ տուողներին լը-
սած լինէր, պէտք է «ցածութիւն» անէր, «ստո-
րանայիք», այդ պարզ չէ: Ձեր բերած քաղաւա-
քից երևում է, որ նրանք ձեզ խորհուրդ չեն տը-
ւել Ներքինի մասին աննպատակ բան տպել, այ-
սինքն աննպատակ կենսագրութիւն հրատարակել:
Դուր էլ արդարեւ, չը հրատարակեցիք ձեզ ու-
ղարկած կենսագրութիւնը. ուրեմէ, կատարեցիք
ձեզ խորհուրդ տուողներին խորհուրդը. հետեւեալ
մեզ «ցածութիւն» և ստորութիւն» գործած լը-
նիք, բայց ձեր դատողութեան: Կամ գուցէ նրանք
ձեզ դիմումներ խորհուրդ էին տալիս չը տպել
այդ էր, այն ակնարկներն ևս արած չը պիտի
լինէր, բայց դուր պիտի ակնարկներ արէր,
որ գուցէ կենսագրութիւնն էլ չը բովանդակէր
իր մէջ նրանց նմանը. այս դէպքում ևս կատա-
րող եղաք ձեզ խորհուրդ տուողների կամաց.
հետեւեալ ասելուրդ է ձեր պարծնալով թէ՛ ոչ ո-
րից խորհուրդ չէր ընդունում: Հիմարիտ, մեզ զար-
մացում են ձեր հակասութիւնները. ձեր գրած-

ները ընդհանրապէս վատ չէին «Մեղուի» մէջ,
բայց «Նոր-Պարի» մէջ դեռ ևս մի յօդուած չը
տեսանք (ձեր գրածներից) որ ազատ լինէին ամե-
նախոյոր հակասութիւններից: «Նոր-Պարի» № 28
ասում էր. եթէ մի կաթողիկոսացուի նպատակով
կենսագրութիւն տպէր, կը կարծեն, որ նրա կու-
սակցին էր, իսկ եթէ տպէր աննպատակ, կը կար-
ծեն, որ նրա հակառակորդն էր. ուրեմն ոչ միայն
և ոչ միայն չէր տպելու. բայց մի ուրիշ համա-
րում պահանջում էր, որ եթէ մէկը հաստատ
տեղեկութիւններ և համոզումն ունի՝ պէտք է գրէ
և կը տպէր: Գիցեք թէ ես, հետեւելով ձեր հրա-
ւերին, գրում եմ ձեզ իմ անկողից համոզումներս
մի կաթողիկոսացուի համար, բայց իմ գրածս ան-
նպատակ է, թէ ևս, ճշմարիտ, ինչու չը պիտի տը-
պէր. կամ նպատակաւոր է միայն, ինչու չը պիտի
տպէր. և եթէ չը պիտի տպէր, ինչու էր հրաւի-
րում ձեր թղթակիցներին, որ իրանց զիտեցածը
գրեն: Դուր պահանջում էր «զոկումնաներով և
վկայութիւններով» վաւերացրած կենսագրութիւն-
ներ. չառ լաւ. եթէ Ներքինի կենսագրութիւնը
զօկումնաներով և վկայութիւններով հաստատած
էր, ինչու չը տպեցիք. եթէ չէր վաւերացրած,
ինչու հասկացիք, որ ձեզ մօտ կայ նրա մասին
թէ և աննպատակ, բայց ճշմարիտ կենսագրութիւն.
վերջապէս՝ դրա գրողի մասին յայտնեցիք, որ
ամենահմուտ, անաչառ և ճշմարտասէր ոմն է,
եթէ այդպէս էր, էլ ինչ ուրիշ դիմումներն էին
պէտք նոյնը տպելու: Մի խօսքով, մենք ձեզ
չենք համարում, պ. Ստեփանովին, մենք հա-
կանում ենք «Մեղուին» և «Մշակին», «Արարա-
տին» և «Յաւանքին», բայց ձեզ չենք հասկա-
նում, որովհետև քամի լի օրի նման շուռ-շուռ
փոփոխվում էր, գուցէ առանց զգալու: Դուր, ի-
րաւ որ, չէք պատկանում ոչ մի ուղղութեան, ոչ
պահանջական, ոչ արմատական, ոչ յառաջա-
դիմական և ոչ յետադիմական, ոչ աղատամիտ էր
և ոչ որ և է ուղղութեան էք ծառայում, այլ այ-
սօր միայն էր, վաղը միւսը. մի և նոյն յօդուածի
մէջ երևում էր լինել ամեն ուղղութեան հետեւող,
հետեւաբար և ոչ մի ուղղութեան ծառայող. այդ
լաւ չէր անում: Կը ցանկայիք ձեզ որոշ ուղղու-
թիւն, պարզապէսութիւն և համառոտաբանու-
թիւն:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀՐԵԱՅ

—Ընդ, լաւ է, լաւ... Գէն, սիրելիս, դու ինչ
կասես քեզ պաշտպանելու համար:
—Ձր... ձե... ձերը գերազանցութիւն, կըմըմա-
լով արտասանեց Գիւրջէլը:—Ես... մտածեցէք... Զ. Գ.
մեղաւոր չեմ... հարցրէք, Զ. Գ. պ. օֆիցերից...
Ես ֆակտոր եմ, Զ. Գ. հաւատարիմ ֆակտոր:
—Սրան պէտք է հարց ու փորձի կենթարկել,
կիսաձայն ասաց գեներալը հպարտութեամբ գլու-
խը շարժելով:
—Գէ ինչպէս եղաւ, սիրելիս:
—Մեղաւոր չեմ, Զ. Գ. մեղաւոր չեմ:
—Սակայն այդ անհաւատալի է: Քեզ, ինչպէս
ասում են, «զոկութիւն անելու են բռնել»:
—Թող տուէք ասեմ, Զ. Գ.—ես մեղաւոր չեմ:
—Այս դու ես նկարել: պաշտ, դու թշնամի-
ներին խաբար տանող ես:
—Ես չեմ, աղաղակեց միանգամայն Գիւրջէլը,—
ես չեմ, ձերը գերազանցութիւն:
Գեներալը նայեցաւ Գիւրջէլի վրա:
—Խաբում է, Զ. Գ. ինքը պ. օֆիցերը հանեց
նրա կօշիկից այդ թուղթը: Գեներալը ինձ վրա
նայեցաւ: Ես ստիպված էի գլխով անել:
—Դու, սիրելիս, թշնամեց կողմից լրտես ես...
պատուական...
—Ես չեմ... ես չեմ... պատասխանեց խեղճ
կորցրած հրէան:

—Ուրեմն դու առանց էլ լուրեր էիր հասցնում
թշնամիներին: Խոստովանիր...
—Ինչպէս կարելի է:
—Դու, սիրելիս, ինձ չես խաբի: Դու լրտես ես:
Հրէան աչքերը փակեց, գլուխը շարժեց և չո-
րերի փեշերը բարձրացրեց:
—Կախեցէք սրան, մեղաւորական կերպով ասաց
գեներալը փողը ինչ լուկուց յետոյ.—համաձայն
օրէնքին: Ինչու եւ պարոն Ֆեօդը Շլիկէլմանը:
Գնացին Շլիկէլմանին, գեներալի աղիւտանային,
կոչելու: Գիւրջէլը գեղեցիկ, բերանը բացեց, աչքեր
չուց... եկաւ աղիւտանային: Գեներալը տուեց
նրան հարկաւոր պատուէրներ: Մի րոպէ իր
ոչինչ էլ ցոյց տուեց նիստը ու երկչոտ գրագիրը:
Երկու երեք օֆիցեր հետաքրքրութեամբ նայում
էին դէպի սենեակը:
—Ինչպե՞ք, Զ. Գ. ասացի ես գեներալին գեր-
մաներէն, ինչպէս գիտէի.—արձակեցէք դրան...
—Դուր, պարոն, պատասխանեց ինձ ռուսերէն,
—ես ձեզ ասացի, անփորձ էր, ուստի խնդրում եմ,
լուցեք, և աւելի ինձ մի բարկացի՛ք:
Գիւրջէլը աղաղակելով ընկաւ գեներալի ոտները:
—Զ. Գ. խղճեցէք, այլ ես չեմ անի, չեմ անի, Զ.
Գ., ես կլին ունեմ... Զ. Գ. ես աղջիկ ունեմ...
նեղեցէք...
—Ինչ արած...
—Մեղաւոր եմ... Զ. Գ. արդարեւ մեղաւոր եմ...
առաջին անգամ է, Զ. Գ. առաջին անգամն է,
հաւատացէք:
—Ուրե՛ք թղթեր չես տարել:
—Առաջին անգամն է, Զ. Գ. կլին... որդի-
քը... խնայեցէք...

—Բայց դու լրտես ես:
—Կլին, Զ. Գ. որդիքս...
Գեներալին թէպէտ փողը ինչ շարժեցին այդ
խօսքերը, բայց ինչ արած... Համաձայն օրէնքին
պէտք է կախել հրէային, արտասանեց գեներալը
երկարացնելով խօսքերը, և այնպիսի մարդու դէմ-
քով, որ ստիպված է սիրտը քարացնել, կամենա-
լով ամենալաւ զգացմունքները զոհել անողորմ
պարտականութեան — կախել:— Ֆեօդը կարելի
խնդրում եմ այս բանը արձանագրէք, որ... Գիւրջէլը
միանգամայն զարմանալի կերպով փոխվեցաւ:
Հրէական բնաւորութեան յատուկ և սովորական
վրդովված երկնատուփեան փոխարէն նրա գէղի վրա
կերակցան սարսափելի արտայայտութիւններ, սրտ-
նեղութեան մէջ ընկաւ, որ լինում է միայն մար-
դու մեռելու ժամանակ: Նա չարաբովում էր,
ուզում էր դուրս պրծնել, ինչպէս մի որդեգրված մէջ
ընկած գազան, բերանը բացեց, խորը հառաչեց,
մինչև անգամ տեղից վեր թռաւ գողգողալով,
ձեռքերը դէս ու դէն էր շարժում, ասես ուզում
էր իրան պաշտպանել: Նա մի կօշիկով էր. եր-
կուրդը մոռացաւ հագնել: Նրա չորը ձմրուած
էր, ֆեշը գլխից ընկած... մենք բոլորեցանք
սարսափեցանք: Գեներալը լուռ էր:—Զ. Գ. կրկին
սկսեցի ես,—նայեցէք այս թշուառին:
—Ձէ կարելի, օրէնքն է հրամայում, պատաս-
խանեց գեներալը կամաց-կամաց և առանց վըր-
դովմունքի,—ուրիշներին թող օրինակ լինի:
—Ինչ Լլտուռոյ...
—Պ. կոռնէտ, դիպեցէ ձեր տեղը, ասաց գենե-
րալը և հրամայողական ձեւով ցոյց տուեց ինձ
դուռը:

Ես գլուխ տուի և դուրս եկայ: Բայց որովհետև
ևս ոչինչ բանի վրա չէի հակում, կանգնեցայ դե-
ներալի տան մօտ: Նրկից—երեք րոպէից յետոյ
երեկոյան Գիւրջէլը Սիւնայիկայի և երեք զինուոր-
ների հետ: Խեղճ հրէան թմրած էր և հաղիւ կա-
րողանում էր քայլերը փոխել: Սիւնայիկան մօ-
տիցս գնաց, մոտաւ վրանը և շուտով յետ դարձաւ
ձեռքին մի կտոր թու ըռնած: Նրա կողմից, բայց
ոչ չարամիտ դէմքի վրա արտայայտվեցաւ անսո-
վոր կարեկցութիւն: Թուր տեսնելով հրէան
ձեռքերը դէս ու դէն տարաւ, նստաւ և սկսեց
լաց լինել: Ձինուորները լուռ ու մունջ կանգնած
էին շուրջը և բարկացած գեղերի վրա էին նայում.
Նա չարմտակ լաց էր լինում, ինչպէս երեխայ,
անգամ չէր նայում վրաս: Թողի դուռը, գնացի
վրանս, ընկայ գորգի վրա և աչքերս փակեցի:
Յանկարծակի մէկը շտապելով և աղաղակով
վրանս մտաւ:
Գլուխս բարձրացրի—տեսայ Ստեփան: Նրա
երեսը տեղում չէր: Ընկաւ ինձ վրա և ձեռքիցս
բռնեց:
—Գնանք, գնանք, գնանք, կրկնում էր նա,
կարծես, քիչ էր մնում, որ խեղդվէր:
—Ուր, ինչու համար, մնանք այստեղ:
—Հօրս մօտ, հօրս մօտ, շուտով... աղաղակ
նրան... աղաղակ:
—Ինչ հայր...
—Իմ հօրս մօտ: Նրան ուզում են կախել...
—Ինչպէս, միթէ Գիւրջէլը...
—Իմ հայրս է, ես քեզ ամեն բան կը պատմեմ
յետոյ, շարունակեց նա, յուսահատութեան մէջ կոտ-
րատելով էր ձեռքերը,—միայն գնանք... գնանք...

ժամանակը իր արդարացի գնահատելու և այն-
պէս քուէ տար: Աւելորդ չեմ համարում այստեղ
յիշել մի քանի աշխարհային իրադարձութիւններ,
որոնք չնորհիւ արժ. հ. Կարապետեանի տեղի ունե-
ցան: Ինչպէս վերև յիշեցի, հ. Կարապետեանը մօտ
երկու անգամ այդ առթիւ ժողովուրդեանը մանրա-
մասն կերպիւ քարոզները մէջ բացատրեց ու Գրի-
գորից սկսելով մինչև վերջին հայրապետի մեր
մէջ ունեցած նշանակութեան մասին և ընդհա-
կառակը՝ մեր պարտաւորութիւնները դէպի ս.
Խիման տեղը: Նոյնպէս աւելորդ չը համարեց ժո-
ղովման ընդհանր և կարճատև կերպիւ յիշեցնել
թէ հայրապետաց նշանակութիւնը ներկայումս
մեզ համար և թէ երկրորդական պատգամաւորաց
նշանակութիւնը: Ժողովը տեղեց մօտ 2½ ժամ,
նախագահում էր ինքը հ. Կարապետեանը: Այստեղ
աչքի առաջ ունենալով զանազան խնդրանքներ,
որոնք անդադար լրացրական սինակներում մեր
աչքին էին ընկնում, տէր-Գառնիք վաղադրեց զեռ-
մի տեսակ հրաւիրական զեկուցումներ մասնաձև
տուեց ըստանալից, որպէս զի հասարակութիւնը
առիթմ չունենալով տրուածները բարձրացնե-
լու և զեկուցման թերթի տակը ստորագրել
էին տալիս: Ժողովման դահլիճում բաժանել
տուեց տոմսակներ, որտեղ պիտի նշանակէին մի
ընտրելի ազգանունը և իւրաքանչիւր տոմսակա-
տուի ազգանունը նշանակում էր, որպէս զի խա-
ղախութիւններ չը պատահէին. հաշուեցին և տե-
սան որ տոմսակներ թիւը հաւասար էր տոմս-
կատուաց թիւին. այս էլ չը մտածանք որ միայն
հասարակութիւնն էին մասնակցում և ոչ թէ անկող-
նիւրերը: Փոփոխութիւններ երեք անգամ և ձայնից
բազմութեամբ Փոփոխութիւն հասարակութեան կող-
մից կաթողիկոսական գլխաւոր աշխարհական
պատգամաւոր ընտրութեան իրաւունքը տրվեցաւ
մեծ. պ. Ա. Ս. Գոմիշեանին, որը ներկայ չէր
ժողովին: Յայտ ունենք, որ պ. Ա. Գոմիշեանը
ժողովական բարեկուսակա տուած իրաւունքը
արդար կերպիւ կը գործ դնէ:—Սոյն ամսույ 16-ին,
Փոփ. հ. երկուսու ուսումնարանը հանդիսաւոր
կերպիւ տուեց Վարդանանց զորավարաց յարգելի
կրօնական տօնը:

ՆԱՄԱԿ ԴՈՒՇԵԹԻՑ

Փետրվարի 27-ին

Քանի որ մեր լրագրութեանը զբաղեցնող հար-
ցերից մէկն էլ այսօր հայաբնակ քաղաքներում
կատարվող պատգամաւորաց ընտրութեան հարցն
է և մեր օրագիրներում հրատարակվող նամակները
կամ լուրերը, ըստ մեծի մասին, այդ հարցին են
լինում նուիրված, կարծեմ, աւելորդ չէր լինի, ե-
թէ մի քանի խօսք էլ ես ասեմ այս օրերս Գու-
շէթի մէջ կայացած պատգամաւորի ընտրութեան
առթիւ, որը և իր տարօրինակ ձևով, կարծեմ, որ
շատերի ուշադրութիւնը եւս պիտի հրաւիրէ իր
վրա:

Ամբողջ երկու ամիս սրանից առաջ տեղս ըս-
տացիկ էր սրբազան առաջնորդի պաշտօնական
զրուցները, որով պատուիրում էր տեղիս գործա-
կալին, որ Գուշէթի և նրա գաւառում գտնվող
գիւղերի կողմից մի պատգամաւոր ընտրի, որ մար-
տի 24-ին ընդհանուր թիւնական պատգամաւորի
ընտրութեանը մասնակցի թիւֆլիսում: Գուշէթեցիք,
ինչպէս և միւս հասարակական և եկեղեցական գոր-
ծերում, այնպէս և այս համալսարանի մեծ խնդ-
րում փայլեցին իրենց յատուկ, վերին աստիճանի,
անտարբերութիւնները: Չը նայելով որ տեղիս գա-
ւառապետը, նահանգապետից ստացած պատգա-
մի համաձայն և հ. գործակալի խնդրանքով, մի ամ-
բողջ շաբաթ առաջ տասնապետներ ձգած խանու-
թէ խանութ ծանուցում էր տալիս քաղաքիս հայ
հասարակութեան, որ նշանակած օրը (ամիսն 12-ին,
կիրակի օրը) դան եկեղեցի, չը նայելով որ հ.
գործակալը եւս, ուստիկանաց տուած այդ հրաւերով
էլ չը բաւականանալով, (երևի իր ժողովրդի ան-
տարբերութեանը աւելի լաւ տեղեակ լինելով),
այդ շաբթին առաջնորդից ստացած հրահանգը ձե-
ռին անձամբ խանութի խանութ չըլնելով հրաւիրեց
հասարակութեան, որ այդ օրը անպատճառ չնոր-
հերեն եկեղեցի, չը նայելով, ասում եմ, ամբողջ
շաբաթով առաջ արած այդ աշխատութեանց, այդ
գոռում կոչումին և Գուշէթի 140 տնից աւելի հայ
ժողովրդին, (գիւղերի մասին խօսք անգամ աւե-
լորդ եմ համարում յիշելու. նրանցից մի մի
ներկայացուցիչ անգամ չը կար այդ օրը ե-
կեղեցում), քանի մարդ էր չնորհ բերել ե-
կեղեցի, ընդամենը... ճշմարիտ եմ ասում

յիշել անգամ ամառում եմ. ընդամենը 11
մարդ: Եւ այդ անձամբ համարեցի: Պատարագիչ
ըստանան չու. է գալիս դէպի ժողովրդականը,
որ ընտրութեան առթիւ քանի մի խօսք ասի,
բայց եկեղեցին նրանից դատարկ գտնելով և նրա
ամեն մի սինի տակ մի մի գոյգ մարդիկ միայն
նկատելով, մոռացութեան է տալիս ընտրութեան
գործը, և, զորս դու պատուիրեցի, անարգել, նա-
խատել է սկսում եկեղեցու ընդիմ դուշէթեցիների
մի այսպիսի ծայրահեղութեանը հասցրած անտար-
բերութիւնը: Չը մտածանք զեռ. եւս ամօթով յի-
շելու և ան, որ այդ օրը այսպիսի, ըստ երևոյ-
թին, աւելի էին հետաքրքրվել ընտրութեան գոր-
ծով, քան մեր գուշէթեցիները: Քանի մի վրացի
տիկնայք և օրիորդներ, նոյնպէս և 2 ուսու աստի-
ճանաւորներ եկել էին այդ օրը հայոց եկեղեցի
խակապէս պատգամաւորի ընտրութեանը հանդի-
սատես լինելու, որոնք սակայն հանդիսակա-
նաց թիւից երեք և կայանալիք փառաւոր ըն-
տրութիւնը գուշակելով, դու պատարագը չա-
ւարած, քիթները վեր քաշած, դուրս գնացին
եկեղեցուց, ի հարկէ, մտքներում անշուշտ մեր
չերմեռանդ գուշէթեցիների հետաքրքրութիւնն ու
գործունեութիւնը գովաբանելով:

Եւ յիշելով, որ էին այդ օրը պ. պ. Գուշէթ-
եցիները: Առանց խղճահարկելու, ձեռքս օրտիս
գրած, կարող եմ խոստովանել, որ անշուշտ
գինետներում: Բարեկենդան օրեր էին, դրանք
էլ այդ ընտրութեան երեք իրանց պաշտելի Բաբոսին
էին ջերմեռանդութեամբ ջերմ պատարագ մա-
տուցանում, եթէ ոչ, այլ կերպ սրան բացատրու-
թիւն տալ չեմ կարող: Եւ այսպէս, յիշեալ օրը
ընտրութիւնը չէ կայանում և ես սպասում էի թէ
փոյթ չէ, այս անգամ չը յաջողեցաւ, երեք
երկրորդ անգամ եւս ծանուցում կը տրվի և այս
անգամին աւելի խիստ միջոցների դիմելով մի
կերպ ընտրութիւն կը կայանայ: Բայց որքան մեծ
եղաւ զարմանք, ընթերցող, երբ յանկարծ լսում
եմ թէ՛ գուշէթեցիք, էլ երկուք զխաղաղութիւն տե-
ղից չը տալու համար, իրար մէջ խորհրդակցե-
լով յայտնի բան է խանութներից մէկում, համո-
զել են և տեղիս գործակալին, որ մի թուղթ գրի
իրանց կողմից թէ՛ «մենք գուշէթեցիներս ընդ-
հանուր համաձայնութեամբ ?!!! ընտրեցինք մեր
միջից երեցիփոս պ. Մ. Տէր-Տէրեանին...» մի
մարդու, որը շատ անգամ, իր անձնական գործ-
քի համար, ամբողջ ամիսներով բացակայ է գտն-
վում ինչպէս Գուշէթից, այնպէս և թիւֆլիսից և
որ գլխաւորն են, առանց նախօրոք սրա համաձայ-
նութիւնը եւս այդ մասին ասանալու: Իսկ այնու-
հետեւ իրանց այդ «ընտրողական թերթը» խանու-
թէ խանութ չըլնելով ստորագրել կը տան և միա-
ցած գուշէթեցիներին, որով և գործը, առանց եր-
կար գլխաղաղութիւն, կատարված վերջացված կը
համարվի:

Փառաւոր ընտրութիւն չէ, ընթերցող: Չեմ կար-
ծում, որ ամբողջ հայոց ազգի մէջ նմանօրինակ
մի ընտրութիւն էլ կայացած լինի կամ գուցէ կա-
թողում, ընթերցող, դատելով թէ՛ որքան յաջող
և արդարացի կարող է համարվել մի այսպիսի ըն-
տրութիւն, որի երկուքները ներկայ տողերովս
խսկութեամբ ներկայացրի այստեղ:

Այս այսպէս լինելուց յետո, ինչ կարող եմ ա-
նել այս օրերս ընդհանուր հայոց ազգից յարգված
և ամենայնովին գիւղում անգամ հանդիսաւոր կեր-
պով կատարված մի տօնի հայոց հաւատի
նահատակ ս. Վարդանանց նահատակութեան յի-
շատակը տեղս չը յարգելու առթիւ: Պատարագման
քահանայք այդ օրը մի հասարակ հոգեհանգիստ
կատարելն անգամ լինալեցին այն նահատակների
յիշատակին, որոնք ամբողջ 14 դար սրանից ա-
ռաջ իրանց վերջին կաթիլ արիւնը անգամ
չը լինալեցին մեր սուրբ կրօնի փրկութեան
համար:

Ուսումնարանիս վարչութիւնը պարտ է համա-
րում իր խորին չնորհակալութիւնը յայտնելու պ.
Գրիգոր Գ. Միրզոյեանին ներկայ 1884 տարուայ
«Աղբիւր» մի օրինակը տեղիս ծխական դպրոցին
յատկացնելու համար: Աթո՛մ ուսումնարանս ստա-
նում է «Մշակ», «Նոր-Գար» և «Աղբիւր»: Շատ ցան-
կալի էր, որ մեր ուսումնասէր պարոնները մէջ
դնուէին և մի քանի անհասներ, որոնք բարե-
հաճէին աղքատիկ ուսումնարանին անուշով գրվել
և մեր միւս հայ շաբաթաթերթերին և ամսագրի-
ներին:

Գր. Խօջապետ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այստեղ եւս «Մշակը» կը հրատարակվի չորեք-
շաբթի և շաբաթ օրերը:

Չարմանալի են հայերը: Երբ լրագրի ապառիկ-
ներ են ուղարկում, մեծ մասամբ մասնաւոր մարդ-
կանց, ճանապարհորդների ձեռքով են ուղարկում,
իսկ սրանք գալիս են թիւֆլիս և յետ եւս դառ-
նում իրանց քաղաքը շատ անգամ մեզ չը յանձ-
նելով էլ իրանց տուած և մեզ հասցնելու փողե-
րը: Մենք ի՞նչ չենք կարող իմանալ թէ այս ինչ
կամ այն ինչ անձն, որ եկել է թիւֆլիս Բաբոսից,
Նրանից կամ Բաթումից, մեզ փող ունի հասցնե-
լու: Ի՞նչ կարող նրա ետեկից վազել ամբողջ
քաղաքում: Աւելի հեշտ, աւելի լաւ չէր լինի ա-
պառիկները և առհասարակ բաժանորդագրութիւ-
նը փոստով ուղարկել: Մի կողմից հայերը գուցէ
գժգո՛ն են, որ «Մշակը» երկու անգամ ենք հրա-
տարակում, բայց չեն մտածում թէ տարիներով
մեզ քաղաքն անգամ մի անգամ տալիս, որ մենք
ստիպված չը լինենք մեր գրաւանից լրագրի դե-
ֆիցիտը ծածկել. տարիներով դիզված են լրագրի
չը վճարած ապառիկները:

«Հիւսիսային հեռագրական ընկերութիւնը» հա-
ղորդում է հետեւեալ տեղեկութիւններ Ս. Պետեր-
բուրգի Բօրայի գրութեան վրա, փետրվարի 28-ից:
Ռուսաց 3 մի բուր լօնդօնի վրա արժէ 23²⁹/₃₂
պէնս, Համբուրգի վրա 203³/₄ պֆ. Փարիզի
վրա 251 սանտիմ: Ռսկին արժէ 8 ր. 32
կօպէկ:

«Հիւսիսային գործակալութիւնը» հաղորդում է
հետեւեալ: Արտասահմանեան մամուլը, մասնա-
ւոր լօնդօնի «Standart» թերթը, լուր է տա-
լիս արածու իր թէ Ռուսաստանի և Գերմանիայի մէջ
կապված է առանձին դաշնագրութիւն: «Journal
de St. Petersburg» հեղուս է այդ լուրը: Լօնդօնի
«Daily News» ասում է որ Բիսմարկ կամենում է
օգուտ քաղել Ռուսաստանի բարեկամութիւնից
որպէս զի նրա համաձայնութիւնը ստանայ թոյլ
տալ Աւստրո-Ունգարիային լայնացնել իր պետու-
թիւնը դէպի արևելքը:

Ստացանք Բաֆֆի յօդերանի առիթով և յան-
ձնեցիք ուր հարկն է հետեւեալ ծրարները: Մօդ-
գօկից 60 բուր, կարմիր 71 բուր, Սարատովից
25 բուր, Արմաւիրից 46 բուր, կարատագա-
րից 8 բուր, Վաքայից 74 բուր, և Բազումից 4
բուր:

Սուրբ Գրիգոր Ռուսաստանում տարածելու ընկե-
րութիւնը, իր գործունեութեան ընթացքում, որ-
պէս հաղորդում են «Русский Курьер» լրագրին,
կարողացել է տարածել հոգեւոր բովանդակութիւն
ունեցող մօտ 750,000 օրինակ գիրք:

«Հիւսիսային գործակալութիւնը» հաղորդում է,
որ պետական կազմերի միջնորդութիւնը ցանկա-
նալով առաջն առնել նաւթային աղբիւրների ա-
նաղաղաբար գործածութեանը, մշակում է կանոն-
ներ նաւթային արդիւնաբերութիւնը կանոնաւորե-
լու համար: Միջնորդութիւնը նախագծում է նը-
պատելի կովկասեան նաւթի մշակութեանը Ռու-
սաստանում և ուղարկել արտասահման օրպէս մը-
շակված արդիւնքներ, էփանցանք նաւթային ար-
դիւնքների ուղարկելը թէ ներքին և թէ օտար
վաճառանոցները, ընդարձակել նաւթային արդիւն-
քների վաճառումն Ռուսաստանից դուրս և նաւթա-
յին գործը այնտեղ հասցնել, որ գնանքարանդ օ-
ղուտ ունենայ նրանից:

«С. Петербургскія Вѣд.» լրագիրը հաղորդում է,
թէ, ի նկատի առնելով այն հանգամանքը, որ
երգուեալ զատարարների վճիռները յաճախ հակա-
ռակում են դատաստանական քննութիւնների
փաստերին և զբանով հասարակութեան տրուած
նրա յարուցանում, արդարադատութեան միջնորդ
ժողովրդական ընթերցանութիւնների յանձնաժո-
ղովին առաջարկեց մի քօշիւր հրատարակել, որը
կը բացատրէր երգուեալ զատարարի պարտաւորու-

թիւնները, օրէնքի տառի համաձայն: Բրօշիւրը
կազմելու համար մրցումն է նշանակված, որին
մասնակցում են յայտնի իրաւաբաններ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Temps» լրագիրը տպել է մի յօդուած
Ռուսաստանի արեւելեան քաղաքականութեան մա-
սին, որի մէջ հաւատացնում է որ իբր թէ Ռու-
սաստանը շարունակում է իր աննկատելի կերպով
մաքառումն թիւրքիայի դէմ, մօտենալով Փոքր-
Ասիային: Ֆրանսիական լրագիրը կարծում է, որ
գործունեութեան դաշտը այժմ լինելու է թիւրքաց
Հայաստանը: Խօսելով Մէրվի միացման մասին
«Temps» ասում է, որ Ռուսաստանը ձեռք բերե-
լով այդ բանալին դէպի Պարսկաստան և Ագա-
նիստան, իբր թէ վերաւորեց Աֆղանիստան, բայց
այնպէս անսպասելի և համարձակ կերպով կատա-
րեց այդ գործողութիւնը, որ Անգլիան նախապատ-
ուեց չը նկատել յաղթութիւնը: Առհասարակ Փը-
րանսիական լրագիրները կարծես դժգո՛ն են Ռու-
սաստանից նրա բարեկամութեան պատճառով եւ-
րօպական կենտրոնական պետութիւնների հետ:

«Հիւսիսային գործակալութիւնը» հաղորդում
է, որ հնդկական գործերի պետական քարտուղար
Կիլբերթը յայտնեց լօրերի ժողովում, որ նա եր-
բէք անտարբերութեամբ չէր վերաբերվում ուս-
աց յարձակողական շարժմանը Ասիայում, որ
ուսաց կալուածների մօտենալը անգլիական
կալուածներին պահանջում է համաձայնութիւն և
որ անհանդիստ լինելու դեռ եւս ոչինչ պատճառ
չը կայ, բայց անուամենայնիւ անհրաժեշտ է մի-
ջոցներ գործ դնել Հնդկաստանի սահմանները ա-
պահովելու համար:

«Հեռագիրը» հաղորդում է, որ Փարիզի կոմի-
նացիոն ուղարկած ծրարը զգուշութեամբ բանա-
լու ժամանակ երեքեւս, որ ծրարը լրացած է
գինամիտի մեծ քանակութեամբ, գինամիտը այն-
պէս էր զետեղված ծրարի մէջ, որ ձայնիւնի ժա-
մանակ կարող էր մի քանի մարդ սպանել:

«Փարիզից» «Հիւսիսային գործակալութեանը»
հեռագրում են, որ իշխան Նապօլէօն, ընդունելով
բօնապարտեան ժողովականներին, ասեց, որ ոչինչ
բան չը պէտք է գրի ժողովրդին իր վիճակը
որոշելու իրաւունքից. մի և նոյն ժամանակ իշ-
խանը խոստացաւ եռանդով ընդգիւմանալ այն ա-
մենին, ով կը կամենայ սեփականել ժողովրդա-
կան այգալիսի իրաւունքը:

«Pall-Mail Gazette» լրագիրը շատ հետա-
քրքրվում է, թէ որպիսի նշանակութիւն կարող է
ունենալ Ռուսաստանի մօտիկ բարեկամանալը
Գերմանիայի հետ Անգլիայի համար, և մասնա-
ւոր եղիպտական հարցի համար, որը, աղտոտ-
միտ լրագրի խօսքերով, միջազգային նշանակու-
թիւն ունի: Վերջիշեալ լրագիրը կարծում է, որ
այդ դաշնակցութեան աղբիւրութիւնը Անգլիայի
համար միայն բարեկամ չէ, և նոյն կողմնայ և
սահ ինչ պատճառներով. անգլիական կառավա-
րութեան համար գլխաւոր գոյնաւորութիւնը եղիպ-
տական հարցում ներկայացնում է Ֆրանսիան:
Բայց իշխան Բիսմարկը նախ և առաջ գործնա-
կան մարդ է: Որ և է ընդհարումն եղիպտոսում
սպառնում է քանդել միջազգային խաղաղու-
թեան կապը, որի պահպանելը կանցելը իր
կենսիկ նպատակն է դրել. մի և նոյն ժամանակ
միջազգային յարաբերութիւնների մէջ սկսված ա-
մեն դժուարութիւններից օգուտ կը քաղէ Ֆրան-
սիան իր ցանկալի նպատակին հասնելու համար:
Այդ պատճառով բնական է, որ իշխան Բիսմարկ
հակառակ կը լինի եղիպտոսի անգլիական քաղաքա-
կանութեան միջամտութեանը: Ռուսաստանը, անդ-
լիական օրգանի խօսքերով, մինչև այժմ սաստիկ բու-
ղըրում էր անգլիական հովանաւորութեան դէմ Նե-
ղոսի վրա և պահանջում էր այդ խնդրի միջադ-
գային վճիռը: Ռուսաստանի ցանկութիւնն էր, որ
Սուէզի ջրանցքը և Նիղոսի դէտան միաժամա-
նակ պատկանէին բոլոր եւրօպական պետութիւն-
ներին:

Խմբագիր-հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԵՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ արանով յայտնում է, որ ներկայ տարվայ մարտ ամսի 6-ին ՆՇԱ-ՆԱԿԱՅԻՆ է ԱՅՈՒՐԻ ԿԱՎԱՐՈՎ տալու ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՏԵՂԵՐԸ բուրդների համար, արուեստական հանքային ջրեր ծախելու պայման կապելու օրից երեք տարի ժամանակով, այն է ԳՕՐՈՎՆԱԿԻ պրոսպեկտի և տօն օրերից:

Վրա գտնվող Գրիմազիչենկայա փողոցի վրա 1, Բազմոնայա փողոցի կայարանի հանդէպ 1, Բէյտերի տան մօտ 1, Անտօնովի տան մօտ 1, Ալեքսանդրեան այգու կողքին 1, Կաղեմնայա պալատայի մօտ 1, Երևանեան հրապարակի վրա 3, և Հաւարար 1, բոլորը 9 տեղ: Կապալով վերցնել ցանկացող անձինք կարող են տեսնել պայմանները ամեն օր մինչև ցերեկվայ 2 ժամը, բացի կիրակի և տօն օրերից: 2—2

„Ս Ղ Բ Ի Ի Ր“

(պա տեսաւ № 3 (մարտ) և ուղարկվեց բոլոր բաժանորդներին:

ԲՈՎԱՆԻՍՏՈՒԹԻՒՆ

Մ Ա Ս Ն Ա Ռ Ա Ջ Ի Ն

Հսկայ-Մըջիւն Աւնարիւս
Թարգ Տ. Գիւլգատեանց
Մեր Գուրտուհի (Մանկական յիշողութիւնից) Ղ. Աղայեանց
Աղբիւր (Ոտանաւոր) Ս. Տ-Միլքիսեղէի.
Պարոյր Հայկազն (Շարունակութիւն) Բաժնի

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍ

Մեր բարերարները Ս. Մեքրոպ և Հայոց տառերի գիւտը Կ. Մ. Շահնազար.
Եւէքարականութիւն II Ն. Ա.

ՀԵՏԱՔՐԻՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Խորագրաժ Մ.

ԱՅԼՆԵՐԱՅԻՔ

Երախտագիտութիւն (Թարգ. Ֆրանս): Փ. Վ.

ՋՈՒՐԱՃԱՆԻՔ

Հանելուկներ (4 հատ.)
Սբամիտ խնդիր
Շուտասելուկ
Նախընթաց №-ի մէջ եղած հանելուկների և լեզուների բացատրութիւնները:

Մ Ա Ս Ն Ե Ր Կ Ր Ո Ր Դ

Մանուկները և նրանց ընթերցանութիւնը:
Համառօտ հայեացք բնագիտութեան դասաւարտութեան և ուսումնադրասանների վրա Գ. Խոջամիրեանց.
Կամքի ոյժը (Առ. Բահաթրեանց) —
Մեր առաջարկութիւնները. — Բնագիտական գրքեր:
Մանկական օրինակելի գրադարան.
Խառն լուրեր:
Մի կարճ նկատողութիւն.
„Աղբիւրի“ նուիրողներ:

НА ЛѢТНІЙ СЕЗОНЪ
ПОСЛѢДНІХЪ ФАСОНОВЪ
ДАМСКІЯ, МУЖСКІЯ И ДѢТСКІЯ ШЛЯПЫ
И ДРУГІЕ МОДНЫЕ ТОВАРЫ
ВЪ СКЛАДѢ ЗАГРАНИЧНЫХЪ МОДНЫХЪ ТОВАРОВЪ
Г У Л А С П О В А

на Дворцовой улицѣ, домъ Цовьянова и Сараджева, во „дворѣ“, рядомъ съ магазиномъ Варшавской обуви Гиргидова, ходъ-же во дворѣ, рядомъ съ кондитерской РЕНЬЕ.

БОЛЬШОЙ ВЫБОРЪ ДАМСКИХЪ, МУЖСКИХЪ И ДѢТСКИХЪ СО-ЛОМЕННЫХЪ ШЛЯПЪ съ отдѣлкою и безъ отдѣлки. ТРГОВЛЯ ОП-ТОМЪ И РОЗНИЧНО.

ВСѢ ТОВАРЫ НАХОДЯЩІЕСЯ ВЪ МОЕМЪ СКЛАДѢ продаются ДЕШЕВЛЕ ПРОТИВЪ ДРУГИХЪ КОММЕРСАНТОВЪ.

Складъ открытъ ежедневно отъ 7-ми часовъ утра до 11 часовъ вечера.
Гулассова.
1—5

ՍՏԱՄՈՒՄԱՅԻՆ ՑԱԽԻՐԸ

ՊԵՊՍԻՆԵԱՆ ԳԻՆԻ ԲՈՒԴՕ

Այս գինին շատ համեղ է և 25 տարիների ընթացքում աջողութեամբ գործ է զբղւում հեռեկայ գէպերում: ԱՌՈՐԺԱԿԻ ԲՍՑԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ, ՍՏԱՄՈՒՄԱՅԻՆ ԵՒ ԱՆԿԱՆՈՆ ՄԱՐՍՈՂՈՒԹԻՒՆ:
Պէպսին „Բուդօ“ ճանաչված է փարիզի բժշկական Ակադեմիայից և ստացել է առաջին մեդալներ հեռեկայ աշխարհահանդէսներին ՓԱՐԻԶԻ 1867 թ., ՎԻԵՆԱՅԻ 1873 թ. ՖԻԱՎԵԼՅԱՅԻ 1876 թ. ՓԱՐԻԶԻ 1878 թ.:
Paris: Hottot—Boudault, 7, Avenue Victoria.
Կովկասի համար պահանջ. ԳԻՆԱՍԱՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՌԵՏՏԻ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԵՋ:
2—80 (է. շ.)

ՍԻԳԱՐՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ա. Գ. Տ. Օ Պ Ե Ր Ի

Ս. Պետերբուրգի մէջ: Ձերնիշեով պրէնիւզի, № 4: Սիգարներ շատ լաւ յատկութեան 1 բուլբուլ և 16 բուլբուլ հարկւրը: Կարելի է լաւ տանալ Ռուսաստանի ծխախոտների բոլոր խանութների մէջ:
10—12

ՄԱՆՈՒՖԱԿՏՈՐԱՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ջ Ի Ն Գ Ե Ր

Ն Ի Ի-Ի Օ Ր Կ Ի Մ Է Ջ

ԿԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԱՄԵՆԱԸՆԴԱՐՁԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵՋ:

Ծախում է ամենալաւ համարված կարեմքեաններ նպատաղ նոր գործիքներով և նոր պատուանդաններով, որոնք պահպանում են փշանալուց, գործելու ժամանակ աղմուկ չեն հանում և թիթե ընթացք ունեն աշխատանքի ժամանակ, այնպէս որ ամենաթոյլ և ծեր մարդիկ կարող են նրանց կառավարել առանց ոյժերը սպառելու: Ծախվում է

ԿԷՍ ՄԻԼԻՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻՑ ԱԻՆԼԻ ՏԱՐՎԱՅ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ:

Այս իրողութիւնը ամենալաւ ապացոյց է Ձերերի կարեմքեանների համար:

ՆԱԽԱԶԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ. Ձեր գինի խախտան կարեմքեանները մեծ վարկ ունեն, որովհետեւ իրանց գեղեցիկ յատկութիւններով ամենքին գնայեցնում են և այդ պատճառով ուրիշ գոյ առաւելորդ նրանց կեղծում են և ծախում են Ձերերի խախտան կարեմքեանների տեղ: Զգուշացնում եմ ձեզ, որ Ձերերի խախտան խաբան չիւր կարեմքեան The Singer Manufacturing Co-^o ֆիրմայից ունի գործարանի գրոջմեր մեքենայի կովի և մամուլի վրա. The Singer Manufacturing Co-^o

Ն. Ն. ՅԻԼԻՆԳԵՐԻ, ԹԻՖԼԻՍ, ԳՕԼՕՎԻՆՍԿԻ ՓՈՂՈՑ, ՏՈՒՆ ՄԻՐԻՄԱՆՕՎԻ

ԲԱՌՈՒՄԻ մէջ Պոլիցէյսկայա փողոց, տուն Թերզի-Օղլի:
ԲՈՒԹԱՅԻՍԻ մէջ Միխայլովսկայա փողոց, տուն Շնէյդերի:
ԲԱԳՈՒԻ մէջ Միխայլովսկայա փողոց, տուն Միքայ-Աւագովի:
Խաբան չիւրին միջոց տալու համար ձեռք բերել Ձերերի ամենաօգտակար և խախտան կարեմքեան կարելի է գնել փոքր մուտքերով, այսինքն շարաքական

1 ո. 50 կ. վճարելով առանց խախտան գինը բարձրացնելու: Հնացած մեքենաները խանութը փոխում է:
40—50 (1)

